

**UNUTARNJI PLAN
U HEP-PROIZVODNJA d.o.o.,
TE-TO ZAGREB**

	Izradila:	Provjerio:	Odobrio:
IME I PREZIME	Anamarija Sinovčić Merkaš, prof.biol.	Ivan Mušec, dipl.ing.	Emil Mrđen, dipl.ing.
POTPIS:			
DATUM:	31.05.2022.	31.05.2022.	31.05.2022.

S A D R Ž A J

UNUTARNJI PLAN	1
A. UVOD	3
B. OSOBA OVLAŠTENA ZA POKRETANJE POSTUPAKA ZA SLUČAJ OPASNOSTI I OSOBA ZADUŽENA ZA VOĐENJE I KOORDINIRANJE AKCIJE UBLAŽAVANJA POSLJEDICA NA MJESTU VELIKE NESREĆE	4
B.1.1. POKRETANJE POSTUPAKA ZA SLUČAJ OPASNOSTI.....	4
B.1.2. VOĐENJE I KOORDINIRANJE AKCIJE UBLAŽAVANJA POSLJEDICA NA MJESTU VELIKE NESREĆE.....	4
C. OSOBA ODGOVORNA ZA POVEZIVANJE I SURADNju S TIJELOM ZADUŽENIM ZA VANJSKI PLAN ZA SLUČAJ OPASNOSTI	5
D. PREDVIDLJIVI UVJETI ILI DOGAĐAJI KOJI BI MOGLI BITI UZROCI ZNAČAJNIJE VELIKE NESREĆE, OPIS RADNI KOJE TREBA PODUZETI DA BI SE TI UVJETI I DOGAĐAJI DRŽALI POD KONTROLOM TE DA BI SE OGRANIČILE NJIHOVE POSLJEDICE, ŠTO UKLJUČUJE I OPIS SIGURNOSNE OPREME TE RASPOLOŽIVIH RESURSA	6
E. OPIS RADNI KOJE TREBA PODUZETI RADI KONTROLE STANJA ILI DOGAĐAJA I OGRANIČAVANJA NJIHOVIH POSLJEDICA, UKLJUČUJUĆI OPIS SIGURNOSNE OPREME I RASPOLOŽIVIH RESURSA	12
E.1. PREVENTIVNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE VELIKIH NESREĆA U POSTROJENJU.....	12
E.1.1. INTERVENTNE MJERE ZA OGRANIČAVANJE POSLJEDICA NESREĆE.....	13
E.1.2. INTERVENTNE MJERE I SANACIJA U SLUČAU VELIKE NESREĆE.....	16
E.1.3. VANJSKE STRUČNE I OVLAŠTENE TVRTKE	22
F. ORGANIZACIJA OGRANIČAVANJA RIZIKA ZA OSOBE NA MJESTU DOGAĐAJA, UKLJUČUJUĆI I NAČINE UPOZORAVANJA TE RADNJE KOJE BI TREBALO PODUZETI NAKON UPOZORENJA	23
G. ORGANIZACIJA RANOG OBAVJEŠĆIVANJA TIJELA ZADUŽENOG ZA PRIMJENU VANJSKOG PLANA, VRSTU INFORMACIJE KOJU POČETNO UPOZORENJE TREBA SADRŽAVATI TE ORGANIZACIJU DOSTAVLJANJA POBLIŽIH INFORMACIJA	24
H. ORGANIZACIJU OBUČAVANJA OSOBLJA ZA ZADAĆE ZA KOJE SU ZADUŽENI, TE NAČIN KOORDINACIJE AKTIVNOSTI HITNIH SLUŽBI S INTERVENTNIM POSTROJBAMA IZVAN LOKACIJE DOGAĐAJA, KADA SITUACIJA TO ZAHTEVA	25
H.1.1. ORGANIZACIJU OBUČAVANJA OSOBLJA ZA ZADAĆE ZA KOJE SU ZADUŽENI.....	25
H.1.2. NAČIN KOORDINACIJE AKTIVNOSTI HITNIH SLUŽBI S INTERVENTNIM POSTROJBAMA IZVAN LOKACIJE DOGAĐAJA.....	26
I. NAČIN KOORDINACIJE I NAČIN ORGANIZACIJE PRUŽANJA POMOĆI RADI UBLAŽAVANJA POSLJEDICA IZVAN MJESTA DOGAĐAJA	26
J. PRILOZI	27
J.1. PRILOG 1: SHEMA OBAVJEŠĆIVANJA U SLUČAU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB	28
J.2. PRILOG 2: SHEMA ORGANIZACIJE PROVOĐENJA INTERVENTNIH MJERA U SLUČAU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB	29
J.3. PRILOG 3: SASTAV TIMA ZA PROVOĐENJE INTERVENTNIH MJERA U SLUČAU NESREĆE U POSTROJENJU	30

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

J.4. PRILOG 4: UPUTE ZA SIGURAN RAD - AMONIJEV HIDROKSID I LEVOXIN 15	31
J.5. PRILOG 5: SHEMA POGONA TE-TO ZAGREB	33

LISTA KRATICA

d.o.o. – Društvo s ograničenom odgovornošću

EGP – Europski gospodarski prostor

HRN – Hrvatske norme

JLS – jedinica lokalne samouprave

JP(R)S – Jedinica područne (regionalne) samouprave

JVP – Javna vatrogasna postrojba

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

NN – Narodne novine

PU – Policijska uprava

PVC - Poli(vinil-klorid)

TE-TO – Termoelektrana-toplana

ZNR – Zaštita na radu

ZOP – Zaštita od požara

ŽC – Županijski centar

A. UVOD

Nacionalno zakonodavstvo sprječavanja velikih nesreća koje uključuju opasne tvari definirano je temeljem:

- Direktive Vijeća 2012/18/EU od 4. srpnja 2012. godine, o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 24.7.2012.).
- Temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) (u daljnjem tekstu Zakon) sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari glavna su odrednica u sprječavanju ljudskog zdravlja i života te materijalnih dobara i okoliša. U skladu sa Zakonom operater u čijem su postrojenju prisutne opasne tvari obavezan je poduzeti preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanja nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš.
- Uredbe o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, br. 44/14, 31/17, 45/17) uređuje popis vrsta opasnih tvari koje su prisutne u području postrojenja, način utvrđivanja količina, dopuštene količine i kriterije prema kojima se te tvari klasificiraju kao opasne; kao i način podnošenja i obvezni sadržaj unutarnjeg plana. TE-TO Zagreb kao operater u čijem su postrojenju prepoznate opasne tvari, ima obvezu izrade Izvješća o sigurnosti s Unutarnjim planom temeljem Zakona i Uredbe.

Unutarnji plan sadrži sve podatke i informacije iz Priloga V. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14, 31/17, 45/17) i propisa kojima se uređuje civilna zaštita, zaštita okoliša, zaštita na radu, zaštita zdravlja i zaštita od požara.

Unutarnji plan je plan za postupanje unutar postrojenja koji donosi odgovorna osoba, Direktor TE-TO Zagreb, a izrađuje ovlaštenik uz savjetovanje sa zaposlenim osobljem i važnim kooperantima čije se osoblje često nalazi na području postrojenja, kako bi upravljao rizicima i unutarnjim posljedicama iznenadnih događaja koje uključuju opasne tvari. Unutarnji plan uključuje postupke kojima se aktivira Vanjski plan.

Usljed organizacijskih ili tehničkih promjena odgovorna osoba TE-TO Zagreb, može i sam promijeniti odnosno ažurirati Unutarnji plan.

B. OSOBA OVLAŠTENA ZA POKRETANJE POSTUPAKA ZA SLUČAJ OPASNOSTI I OSOBA ZADUŽENA ZA VOĐENJE I KOORDINIRANJE AKCIJE UBLAŽAVANJA POSLJEDICA NA MJESTU VELIKE NESREĆE

B.1.1. POKRETANJE POSTUPAKA ZA SLUČAJ OPASNOSTI

Pokretanje postupka za provođenje mjera zaštite u slučaj opasnosti ili nastanka velike nesreće u području postrojenja TE-TO Zagreb izvršava Direktor pogona ili njegove zamjene. Ovlaštene odgovorne osobe (Direktor i njegove zamjene) za pokretanje postupaka za slučaj opasnosti navedene su u Tablica B-1.

Informiranje Direktora ili njegove zamjene o stanju u području postrojenja izvršava se sukladno Shemi obavješćivanja u slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja u TE-TO Zagreb (Prilog J.1).

Tablica B-1: Ovlaštene osobe za pokretanje postupka u slučaju opasnosti

Odgovorna osoba	Funkcija	Kontakt	Adresa
EMIL MRĐEN	Direktor pogona	099/2177 143	Trpanjska 28 10 090 Zagreb
Zamjenici odgovorne osobe			
MATIJA MARTINJAK	Inženjer u Službi za proizvodnju	099/4836 277	Južna ulica 23a 10040 Zagreb
IVAN MUŠEC	Voditelj službe za pripremu i održavanje	099/2739 827	Jertovec 144 49 282 Konjčina

B.1.2. VOĐENJE I KOORDINIRANJE AKCIJE UBLAŽAVANJA POSLJEDICA NA MJESTU VELIKE NESREĆE

Po zaprimanju informacija o ugrožavanju ili nastanku nesreće, Direktor pogona ili njegovi zamjenici donose odluku o potrebi pokretanja postupka sprječavanja širenja i ublažavanja posljedica na mjestu nesreće (Tablica B-2). Pokretanje postupka za slučaj opasnosti od nastanka, sprječavanja ili ublaživanja posljedica nesreće podrazumijeva pokretanje i koordiniranje sustava zaštite i spašavanja unutar tvrtke, a po potrebi i izvan tvrtke.

Provođenje interventnih mjera izvršava se prema Shemi provođenja interventnih mjera u slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja u TE-TO Zagreb (Prilog J.2).

Tablica B-2: Osobe zadužene za vođenje i koordiniranje akcije ublažavanja posljedica na mjestu nesreće

Odgovorna osoba	Funkcija	Kontakt	Adresa
EMIL MRĐEN	Direktor pogona	099/2177 143	Trpanjska 28 10 090 Zagreb
Zamjenici odgovorne osobe			
MATIJA MARTINJAK	Inženjer u Službi za proizvodnju	099/4836 277	Južna ulica 23a 10040 Zagreb
IVAN MUŠEC	Voditelj službe za pripremu i održavanje	099/2739 827	Jertovec 144 49 282 Konjčina

C. OSOBA ODGOVORNA ZA POVEZIVANJE I SURADNju S TIJELOM ZADUŽENIM ZA VANJSKI PLAN ZA SLUČAJ OPASNOSTI

Odlukom ovlaštenih odgovornih osoba, odnosno, Direktora pogona ili njegovih zamjena, o potrebi pokretanja postupka za slučaj opasnosti od nastanka, sprječavanja širenja ili ublažavanja posljedica definirana je i potreba o aktiviranju Vanjskog plana Grada Zagreba, za TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o.¹. Ovlaštene i odgovorne osobe za povezivanje sa Županijskim Centrom 112 Zagreb navedene su u Tablica C-1.

U slučaju potrebe aktiviranja Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o. Direktor pogona ili njegove zamjene uspostavljaju komunikaciju sa Županijskim Centrom 112 Zagreb. Povezivanje Direktora pogona ili njegovih zamjena sa Županijskim Centrom 112 Zagreb moguće je uspostaviti svim komunikacijskim sredstvima (telefon, mobitel ili elektronička pošta), ovisno o vrsti informacija koje se prenose.

Suradnja navedenih ovlaštenih osoba sa Županijskim Centrom 112 Zagreb temelji se na razmjeni informacija o nesreći i mjerama zaštite i spašavanja koje se provode u području postrojenja. Direktor pogona ili njegove zamjene prenose direktno Županijskim Centru 112 Zagreb, sve potrebne informacije o štetnom događaju, o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja, trenutnom stanju na terenu, mogućim posljedicama, potrebom za dodatnim snagama zaštite i spašavanja i sl. A po potrebi iste informacije prenose i tijelu zaduženom za provedbu Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o..

Postrojenje posjeduje sustav za uzbunjivanje radnika kao i okolnog stanovništva, koji se sastoji od elektroničke sirene ECN 3000-D postavljene na zgradu skladišta opreme i upravljačkog panela koji se nalazi u prostorijama Voditelja smjene. Sirena ima mogućnost lokalnog aktiviranja iz prostorija Voditelja smjene ili daljinskog aktiviranja putem Županijskog Centra 112 Zagreb preko TETRA sustava. Sustav ima mogućnost davanja zvučnih signala i glasovnih poruka. Odlukom Direktora pogona osiguran je prijem priopćenja nadležnog Županijskog Centra 112 Zagreb, ovlaštene i odgovorne osobe za provedbu uzbunjivanja i obavešćivanja. Odluka je stupila na snagu s datumom donošenja i dostavljena je na postupanje Županijskom Centru 112 Zagreb.

Tablica C-1: Ovlaštene i odgovorne osobe za povezivanje i suradnju s Centrom 112 i tijelom Grada Zagreba zaduženim za Vanjski plan u slučaju opasnosti

Odgovorna osoba	Funkcija	Kontakt	Adresa
EMIL MRĐEN	Direktor pogona	099/2177 143	Trpanjska 28 10 090 Zagreb
Zamjenici odgovorne osobe			
MATIJA MARTINJAK	Inženjer u Službi za proizvodnju	099/4836 277	Južna ulica 23a 10040 Zagreb
IVAN MUŠEC	Voditelj službe za pripremu i održavanje	099/2739 827	Jertovec 144 49 282 Konjčina

¹ Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari za područja postrojenja TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o., Terminal Žitnjak operatera JANAf d.d. i UNP1 Zagreb operatera INA-Industrija naftne d.d.

D. PREDVIDLJIVI UVJETI ILI DOGAĐAJI KOJI BI MOGLI BITI UZROCI ZNAČAJNIJE VELIKE NESREĆE, OPIS RADNJI KOJE TREBA PODUZETI DA BI SE TI UVJETI I DOGAĐAJI DRŽALI POD KONTROLOM TE DA BI SE OGRANIČILE NJIHOVE POSLJEDICE, ŠTO UKLJUČUJE I OPIS SIGURNOSNE OPREME TE RASPOLOŽIVIH RESURSA

Izvori opasnosti unutar područja postrojenja su vezani za posjedovanje opasnih tvari: amonijev hidroksid, propan-butan, Levoxin 15 - hidrazin hidrat 15%, prirodni plin, plinsko ulje lako, loživo ulje, acetilen, kisik i vodik.

U Tablica D-1 za svaku opasnu tvar koja je prisutna na području postrojenja, a koja se nalazi na popisu Priloga I.A Uredbe, trgovačko ime tvari/smjese, CAS broj, EC broj, oznake upozorenja i opasnosti, piktogrami opasnosti, razvrstavanje opasnosti te kategorija opasnosti za opasnu tvar prema Uredbi.

Tablica D-1: Tablični prikaz trgovackog imena tvari/smjese, CAS broja, EC broja, oznaka upozorenja i opasnosti, piktogrami opasnosti, razvrstavanja opasnosti te kategorije opasne tvari prema Uredbi

Trgovacko ime tvari / smjese	CAS broj/ EC broj (za tvari)	Oznake upozorenja i opasnosti	Piktogrami opasnosti	Razvrstavanje opasnosti	Opasna tvar prema Uredbi
Loživo ulje	68553-00-4; 271-384-7	<p>Može uzrokovati rak (kod udisanja) H350; Štetno ako se udiše H332; Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost ili mogućnost štetnog djelovanja na nerođeno dijete H361; Može uzrokovati oštećenja organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti H373; Vrlo otrovno za vodenim okolišem s dugotrajnim učincima H410; Ponavljano izlaganje može prouzročiti sušenje ili pucanje kože EUH066</p>	 GHS 07  GHS 08  GHS 09	Karc.1B; H350 Akut. toks. 4; H332 Repr.2; H361 TCOP 2; H373 Kron. toks. vod. okol. 1; H410	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 34 (d)

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

Plinsko ulje – lako (Loživo ulje ekstra lako)	68334-30-5; 269-822-7	<p>Zapaljiva tekućina i para H226; Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav H304; Nadražuje kožu H315; Štetno ako se udiše H332; Sumnja na moguće uzrokovanje raka H351; može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti H373; otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H411</p>	 GHS 02	Zap.tek.3; H226	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 34 (c)
			 GHS 08	Aspir.toks.1; H304	
			 GHS 09	Nadraž.koža 2; H315	
			 GHS 07	Ak.toks.4; H332	
Prirodni plin	74-82-8; 200-812-7	Vrlo lako zapaljivi plin H220;	 GHS 02	Zap. plin. 1; H220 Stlač. Plin	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 18

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

Ukapljeni naftni plin - propan - butan smjesa	68476-40-4; 270-681-9	Vrlo lako zapaljivi plin H220, Sadrži stlačeni plin; zagrijavanje može uzrokovati eksploziju H280	 GHS 02  GHS 04	Zap. plin. 1; H220 Stlač. Plin; H280	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 18
Dizelska goriva	-	Zapaljiva tekućina i para H226; Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav H304; Nadražuje kožu H315; Štetno ako se udiše H332; Sumnja na moguće uzrokovanje raka H351; može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti H373; otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H411	 GHS 02  GHS 08  GHS 09  GHS 07	Zap.tek.3; H226 Aspir.toks.1; H304 Nadraž.koža 2; H315 Ak.toks.4; H332 Karc.2; H351 TCOP 2; H373 Kron. toks. vod. okol. 2; H411	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 34 (c)

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

Amonijev hidroksid	1336-21-6; 215-647-6	Uzrokuje teške opekline kože i ozljede oka H314; Može nadražiti dišni sustav H335, Vrlo otrovno za vodeni okoliš H400	 GHS 05  GHS 09	Nagriz.koža 1B; H314 TCOJ 3; H335 Akut. toks. vod. okol. 1; H400	Prilog I.A dio 1. Rbr.: 17
Levoxin 15 - hidrazin hidrat 15%	Hidrazin; 302-01-2; 206-114-9 1,4 Dihidrokibenzен: 123-31-9; 206-114-9	Štetno ako se proguta H302; Štetno u dodiru s kožom H312; Uzrokuje teške opekline kože i ozljede oka H314; Može izazivati alergijsku reakciju na koži H317; Štetno ako se udiše H332; Može uzrokovati rak H350; Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima H411	 GHS 07  GHS 05  GHS 08  GHS 09	Ak. toks. 4; H302 Ak. toks. 4; H312 Nagriz. koža 1B; H314 Derm. senz. 1; H317 Ak. toks. 4; H332 Karc. 1B; H350 Kron. toks. vod. okol. 2; H411	Prilog I.A dio 1. Rbr.: 18.

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

Acetilen	74-86-2; 200-816-9	Sadrži stlačeni plin; zagrijavanje može uzrokovati eksploziju H280; Vrlo lako zapaljivi plin H220;	 GHS 04  GHS 02	Stlač.plin; H280 Zap.plin 1; H220	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 19
Kisik, komprimirani	007782-44-7; 231-956-9	Može uzrokovati ili pojačati požar; oksidans H270; sadrži stlačeni plin, zagrijavanje može uzrokovati eksploziju H280	 GHS 02  GHS 04	Oks.plin 1; H270 Stlač.plin; H280	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 25
Vodik	1333-74-0; 215-605-7	Vrlo lako zapaljivi plin H220; sadrži stlačeni plin, zagrijavanje može uzrokovati eksploziju H280	 GHS 02	Stlač.plin; H280 Zap.plin 1; H220	Prilog I.A dio 2. Rbr.: 15

Mogući uzroci za nastanak nesreće su:

- Operativni uzroci (tehnološko-procesni uzroci)
- Vanjski uzroci (diverzija ili domino efekt)
- Prirodni uzroci (olujno nevrijeme, potres, poplava, poledica, udar groma i sl.)

Tehnološko-procesni izvori su procesi u kojim se koriste, manipuliraju ili skladište opasne tvari koje su izvor rizika. Pri tome se prvenstveno misli na pretakalište, spremnike i instalacije loživog ulja i plinskog ulja lakog, plinske instalacije i plinske aggregate, skladišta ostalih opasnih tvari.

Operativni uzroci su:

- Nepridržavanje uputa o radu i sigurnosti
- Nepažnja, nemar ili nebriga pri radu
- Nepravilno rukovanje strojevima i uređajima
- Nedostatak kontrole tehničko-tehnološkog procesa
- Kvar na uređajima za pretakanje, transport i skladištenje opasnih tvari

Potrebno je kontinuirano provoditi mjere sigurnosti, pridržavati se radnih uputa i metoda sigurnog rada. Radnike kontinuirano educirati i osigurati dodatna osposobljavanja sukladno radnom procesu u kojem rade. Voditi računa o servisnim intervalima i opremi koja se ugrađuje kako bi se mogućnost kvara svela na minimum.

Vanjski uzroci su:

- Diverzija, teroristički napad, ratno djelovanje ili namjerno izazivanje nesreće izazivanjem ispuštanja opasnih tvari i izazivanja požara.
- Domino efekt (između postrojenja u širem području postrojenja postoji mogućnost nastanka domino efekta).
- Pad letjelice na područje postrojenja.

Potrebno je nadzirati područje postrojenja, spriječiti ulazak neovlaštenih osoba i educirati radnike o potrebi međusobnog nadziranja ponašanja pojedinaca ili grupa unutar područja postrojenja. Svi posjetitelji unutar područja postrojenja moraju biti educirani o opasnostima a kretanje kroz postrojenje obaviti u nazočnosti ovlaštenih osoba.

Prirodni uzroci:

- Olujno nevrijeme (šteta na krovštima, dijelovima objekata, uništenje instalacija u slobodnom prostoru).
- Snijeg (velike količine snijega na objektima i sigurnosnim instalacijama).
- Poledica (nesreće s vozilima unutar područja postrojenja, nemogućnost djelovanja u slučaju nesreće).
- Udar groma (elektrostatičko pražnjenje unutar područja postrojenja).

Redovito održavati objekte, pristupne putove i instalacije kako bi se izbjeglo štetno djelovanje vremenskih neprilika. Redovito provjeravati gromobranska uzemljenja.

E. OPIS RADNJI KOJE TREBA PODUZETI RADI KONTROLE STANJA ILI DOGAĐAJA I OGRANIČAVANJA NJIHOVIH POSLJEDICA, UKLJUČUJUĆI OPIS SIGURNOSNE OPREME I RASPOLOŽIVIH RESURSA

E.1. PREVENTIVNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE VELIKIH NESREĆA U POSTROJENJU

Tehničko-fizičke preventivne mjere zaštite i osiguranja u TE-TO Zagreb

Opće tehničko-fizičke mjere zaštite i sigurnosti TE-TO Zagreb su sljedeće:

- područje postrojenja TE-TO Zagreb smještena je unutar ograde, koja prijeći ulazak neovlaštenim osobama,
- kontrolu i nadzor osoba koje pristupaju području postrojenja radi vanjska zaštitarska služba na porti na ulazu (0-24),
- dežurni zaštitar prati događanja putem videonadzora, a dežurni vatrogasac redovito obilazi područje postrojenja s posebnim naglaskom na obilazak pojedinih rizičnih postrojenja i objekata,
- rizični objekti u području postrojenja izvedeni su u skladu s važećim propisima i normama kojima se sprječava širenje onečišćujućih tvari u tlo i vode: nepropusni podovi i bazeni, tankvane, sabirne jame i/ili druge prepreke za otjecanje neobrađenih otpadnih voda i tekućih opasnih tvari u tlo i kanalizaciju,
- rizični objekti u području postrojenja izvedeni su u skladu sa važećim propisima i normama kojima se sprječava nastanak i širenje požara.

Opisani tehnički elementi i oprema ugrađeni u pogone na kojima se koriste opasne tvari, sprječavaju, odnosno minimiziraju mogućnosti nastanka situacija (primjerice manja oštećenja stjenke ili ventila, promjene tlaka ili temperature izvan optimalnih granica i slično) koje bi za posljedicu mogle imati pojavu velike nesreće. Dodatno ukoliko i dođe do takve situacije, zaštitne mjere i uređaji za monitoring omogućuju pravovremeno reagiranje kako bi se spriječio nastanak velike nesreće.

Organizacijske preventivne mjere u TE-TO Zagreb

Opće organizacijske preventivne mjere za sprečavanje nastanka velikih nesreća, odnosno izvanrednog događaja odnosno onečišćenja zraka, voda ili tla, u području postrojenja su:

- pravilno rukovanje opasnim tvarima pri prijevozu i skladištenju opasnih tvari i otpada od proizvođača do mjesta skladištenja, te od skladišta do mjesta upotrebe,
- pravilno održavanje kanalizacije i pravovremeno pražnjenje taložnica sustava za obradu otpadnih voda,
- pravilno održavanje uređaja za predobradu otpadnih voda,
- održavanje uređaja i postrojenja u ispravnom stanju i redovita provjera ispravnosti od strane stručnih institucija prema važećim propisima i normama,
- pridržavanje pravila zaštite na radu ,

- rad sukladno uputama za siguran rad koje se nalaze na vidnom mjestu kako bi radnici mogli po njima postupati,
- pravilna organizacija rada prilikom upotrebe opasnih tvari,
- pravilno zbrinjavanje opasnog otpada,
- upotreba propisanih osobnih zaštitnih sredstava sukladno uputama za siguran rad.

Važne preventivne mjere kojima se osigurava smanjenje nastanka nesreće su redovite dnevne i/ili tjedne provjere i kontrole.

U TE-TO Zagreb potrebno je, pored ostalog:

- svakodnevno provoditi kontrolu ispravnosti svih elemenata rezervoarskog postrojenja,
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu tankvana,
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu spremnika i ambalaže s opasnim tvarima,
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu svih prometnih i radnih površina i parkirališnog prostora na lokaciji područja postrojenja,
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu funkcionalnosti sustava za površinsku odvodnju i kanalizaciju otpadnih voda područja postrojenja
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu rada uređaja za predobradu otpadnih voda,
- svakodnevno provoditi vizualnu kontrolu rada uređaja za manipulaciju naftnim derivatima i drugim opasnim tvarima,
- jednom u tjednu provoditi vizualnu kontrolu ispravnosti opreme za provođenje interventnih mjera i neophodnih zaštitnih sredstava,
- provoditi sve mjere sukladno Pravilniku o radu i održavanju uređaja za predobradu i pročišćavanje otpadnih voda i kanalizacijskog sustava na lokaciji TE-TO Zagreb.

Način i oprema za provođenje redovnih preventivnih mjera svodi se na aktivnosti i uređaje za kontrolu pri rukovanju s opasnim i otpadnim tvarima tijekom normalne proizvodnje, sukladno odredbama važećih pravilnika, provedbenih akata, planova i uputa iz područja gospodarenja otpadnim vodama, gospodarenja opasnim tvarima, gospodarenja otpadom, zaštiti na radu, potrebnoj stručnoj spremi i edukaciji u elektroenergetskim, kotlovske i drugim energetskim postrojenjima i postrojenjima s posudama pod tlakom, zaštiti od požara i tehnoloških eksplozija, interventnih mjera u slučaju zagađenja voda, te postupanja s loživim uljem, odnosno prirodnim plinom.

E.1.1. INTERVENTNE MJERE ZA OGRANIČAVANJE POSLJEDICA NESREĆE

Organizacija sustava provođenja interventnih mjera

Kod nastanka nesreće interventne mjere se provode sukladno Shemi organizacije provođenja interventnih mjera u slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja u TE-TO Zagreb (Prilog J.2). Za provođenje interventnih mjera TE-TO Zagreb koristi vlastite snage s postrojenja koje se odnose na vatrogasce i osposobljene radnike. Dio navedenih snaga čine Tim za provođenje interventnih mjera u slučaju pojave nesreće (ili drugog iznenadnog događaja) na čijem je čelu Direktor pogona. Tim aktivira Direktor pogona ili njegovi zamjenici (Prilog J.2J.2).

Sastav Tima za provođenje interventnih mjera naveden je u Prilogu J.3.

U slučaju manjih nesreća, koje imaju manje i lokalizirane posljedice, angažiraju se snage, oprema i sredstva unutar postrojenja kojima se provode mjere zaštite, odnosno sprječavaju daljnje širenje onečišćenja,i saniraju posljedice.

Postupak za provođenje mjera zaštite je sljedeći:

- zaustavljanje postrojenja ili stavljanje na siguran rad koji omogućuje otklanjanje posljedica nesreće,
- spašavanje ugroženih ljudi i imovine,
- sprječavanje širenja nesreće,
- provođenje evakuacije i spašavanja sukladno Planu evakuacije i spašavanja TE-TO Zagreb
- postupanje prema ostalim važećim planovima (Plan zaštite od požara, Operativni plan interventnih mjera u slučaju izvanrednog onečišćenja voda, Unutarnji plan u slučaju nesreća).

U slučaju proširenja nesreće te mogućeg nastanka velike nesreće ili prijetnje velikom nesrećom, Direktor pogona ili njegovi zamjenici uspostavljaju vezu sa Županijskom Centrom 112 Zagreb, koji pokreće aktiviranje Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO, operatera HEP-Proizvodnja d.o.o.. Nakon toga se u provođenje mjera uključuje sustav civilne zaštite Grada Zagreba sa svojim snagama i sredstvima sukladno Vanjskom planu Grada Zagreba.

Snage za provođenje interventnih mjera

Za provođenje interventnih mjera TE-TO Zagreb koristi vlastite snage s postrojenja, odnosno ima ustrojen Tim za provođenje interventnih mjera (Prilog J.3).

Članovi Tima, uključeni u provođenje interventnih mjera stručno su osposobljeni, te sudjeluju svaki u svome području prilikom provođenja mjera za vrijeme nesreće te pri sanaciji nakon nesreće ili iznenadnog događaja.

U slučaju onečišćenja voda uključuju se radnici sukladno Operativnom planu za provedbu mjera u slučaju iznenadnih zagađenja voda u području postrojenja TE-TO Zagreb.

Prema nalogu Direktora pogona ili njegovih zamjenika za provođenje dodatnih mjera zaštite ili sanacije angažiraju se vanjske tvrtke (AEKS d.o.o. Ivanić Grad).

Oprema za provedbu interventnih mjera

Za potrebe osiguranja područja postrojenja od nastanka nesreće i smanjivanja učinka nesreće, sukladno potrebi u odnosu na ugrožavanje, postavljeni su sigurnosni sustavi. Tehnički parametri sigurnosnih sustava određeni su vrstom ugrožavanja.

Sigurnosni sustavi koji se koriste u osiguranju postrojenja su:

- Detekcija požara – sustav koji pokriva kritična mjesta za nastanak požara. Sastoji se od javljača (ručnih i automatskih), centrale, sirene, svjetlosne signalizacije i instalacija. Automatski javljači prepoznaju nastanak požara u ovisnosti od vrste javlja i prosleđuju signal u centralu gdje dolazi do alarma. Ručni javljači požara se aktiviraju ručno a raspoređeni su po pogonu na mjestima gdje su pristupačni radnicima. Sustav je u funkciji 0-24 sata.

- Sustav za gašenje požara – je sustav kojim se omogućava efikasno gašenje požara na mjestu nastanka.
 - sustav za gašenje CO₂ - pokriva plinske turbine i štiti ih od nastanka požara. Aktiviraju se automatski, a sastoji se od baterija s CO₂, javljača požara, sirena, centrale, instalacija i cjevovoda.
 - sustav za gašenje hidrantska mreža – koja pokriva cijelokupni prostor područja postrojenja, a može biti unutarnja i vanjska. Sastoji se od razvoda cjevovoda, pumpne stanice, spremišta vode, hidranata i opreme postavljenih u prostoru. Hidrantska mreža se postavlja sukladno pravilniku u odnosu na požarno opterećenje i površinu požarnog sektora. Istim pravilnikom definirana je i oprema te tlakovi i količine vode potrebne za gašenje požara. Sustav je stalno aktivan i spreman za korištenje.
 - sustav za gašenje voda/pjena – sustav se sastoji od stabilnog sustava za gašenje požara u tankvanama i spremnicima loživog ulja, pumpnog postrojenja, spremnika pjenila i miješalice vode i pjenila.
- Sustav za hlađenje spremnika – je sustav kojim se omogućava hlađenje plašta i krova spremnika plinskog ulja lakog u slučaju požara u tankvanama ili na pretakalištu vagon cisterni. Sustav se sastoji od stabilnog sustava cjevovoda i mlaznica instaliranih na spremnicima, pumpnog postrojenja, spremišta vode i cjevovoda.
- Sustav za dojavu zapaljivih plinova – je sustav koji detektira zapaljive plinove u prostoru te sukladno zadanoj koncentraciji dojavljuje prisutnost istih. Sustav se sastoji od javljača, centrale, sirena i bljeskalica.
- Sustav za zadržavanje opasnih tvari u slučaju istjecanja – sustav je zamišljen kao pasivni sustav zemljanih i betonskih bazena kojim se u slučaju izljevanja opasnih tvari sprječava daljnje otjecanje opasne tvari u kanalizaciju ili okoliš. U području postrojenja postavljeni su zaštitni bazeni u kompleksu spremnika s loživim uljem i loživim uljem ekstra laskim, skladištu kiselina i lužina te na pretakalištima za vagon cisterne i autocisterne.
- Sustav za uzbunjivanje - koji se sastoji od elektroničke sirene ECN 3000-D postavljene na zgradi skladišta opreme i upravljačkog panela koji se nalazi u prostorijama Voditelja smjene. Sirena ima mogućnost lokalnog aktiviranja i aktiviranja putem Županijskog Centra 112 Zagreb preko TETRA sustava. Sustav ima mogućnost davanja zvučnih signala i glasovnih poruka.

Postrojenje posjeduje dodatnu opremu koja je na raspolaganju u slučaju nastanka nesreće. Dodatna oprema se odnosi na ručne alate, zaštitne naprave, priručna sredstva, komplete za prvu pomoć i slično. Značajnija oprema popisana je u Tablica E-1. s pregledom količina.

Tablica E-1: Dodatna oprema i sredstva za provođenje interventnih mjer zaštite i spašavanja

Oprema	Količina
Prijenosna crpka za vodu	3 kom
Protupožarni aparat	530 kom
Pjesak	1 m ³
Lopata	10 kom
Pijuk	2 kom
Metle	10 kom
Ormarići s priborom za pružanje prve pomoći	15 kom
Prijenosna torba s priborom za pružanje prve pomoći	1 kom

E.1.2. INTERVENTNE MJERE I SANACIJA U SLUČAJU VELIKE NESREĆE

Interventne mjere koje se poduzimaju u postrojenju ovise o vrsti i težini nesreće te svojstvima i količinama opasnih tvari koje su eventualno uključene. Općenito se mogu podijeliti na:

- opće interventne mjere u slučaju izljevanja loživog ulja, plinskog ulja, ukapljenog naftnog plina i dizelskog goriva,
- interventne mjere u slučaju pojave požara loživog ulja, plinskog ulja, ukapljenog naftnog plina i dizelskog goriva,
- interventne mjere u slučaju izljevanja opasnih kemikalija,
- interventne mjere u slučaju puknuća plinovoda.

Interventne mjere u slučaju izljevanja loživog ulja, plinskog ulja, ukapljenog naftnog plina i dizelskog goriva su slijedeće:

- Poduzimanje mjera za sprečavanje nekontroliranog istjecanja i širenja zagađenja (počinitelj ili osoba, koja se zatekne na licu mjesta) putem komandi u Centralnoj kontrolnoj sobi, ili tehničkim uređajima (ventili, sklopke) ili korištenjem adsorpcijskim sredstvava (adsorpcijska sredstva, brtvljenje kanalizacijskih cijevi u slivnicima i kontrolnim okнима s vrećama pijeska).
- Obavještavanje o nastalom onečišćenju, prije svega Voditelja smjene, te ostalih, odgovornih osoba sukladno priloženoj Shemi obavješćivanja u slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja u TE-TO Zagreb (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**).
- Zabranjivanje pristupa mjestu događaja neovlaštenim osobama.
- Organiziranje evakuacije ljudi u slučaju potrebe.
- Otklanjanje uzroka onečišćenja te saniranje onečišćenja sa svom raspoloživom opremom, i zbrinjavanje otpada sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/2021).
- U slučaju manjeg razljevanja naftnih derivata po zemljanim ili zelenim površinama, onečišćeni sloj zemlje otkopati do zdravog sloja; onečišćena zemlja se obrađuje sukladno propisima: kondicioniranje/solidifikacija i odlaganje na posebno odlagalište nakon provedene karakterizacije ili termička obrada.
- Kod razljevanja naftnih derivata po betonskim i asfaltnim površinama onečišćenje sanirati odgovarajućim adsorbensom, koje se potom obrađuje sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/2021).
- kod onečišćenja kanalizacije i uređaja za obradu zauljenih voda, koristiti odgovarajući adsorbens i prepumpati onečišćenje u odgovarajuće vodonepropusne spremnike, u kojima se sadržaj skladišti do konačne obrade.
- sav nastali otpad, zauljene muljeve, adsorpcijska sredstva i onečišćeno tlo zbrinjavaju vanjske tvrtke koje imaju dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom (ovlašteni obrađivači opasnog otpada) sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/2021).
- korištenje propisanih zaštitnih osobnih sredstava:

- za loživo ulje, sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:

Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3, HRN EN 374-4)

Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća i obuća, pregača od nitrilne gume, kemijsko odijel
Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)
	<ul style="list-style-type: none"> ○ za plinsko ulje lako, sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3)
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća i obuća, pregača od nitrilne gume, kemijsko odijelo
Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)
	<ul style="list-style-type: none"> ○ za ukapljeni naftni plin propan – butan smjesa, sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Koristiti zaštitne rukavice (HRN EN 374-3) od odgovarajućeg materijala (nitril ili nitril butil guma). Kod učestalog kontakta sa opasnom tvari, razina otpornosti na upijanje rukavica mora biti >240 min
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća (HRN EN ISO 13688, HRN EN 1149- 5, HRN EN 14605 (tip 3 i 4), HRN EN 1073-2, HRN EN ISO 13982-1:2005/A1:2011 TIP 5, HRN EN 13034 TIP 6, HRN EN 14126:2004/AC:2005)
Zaštita dišnih putova:	U slučaju povisene koncentracije plina te smanjenja koncentracije kisika potrebno je koristiti samostojeći aparat za disanje. Kod normalnih uvjeta, potrebno je koristiti masku s odgovarajućim filterom (Filter za zaštitnu masku i polumasku, zaštita od plinova i isparavanja organskih spojeva s točkom vrenja do 65 °C), HRN EN 14387

	<ul style="list-style-type: none"> ○ za dizelska goriva, sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Osobna higijena ruku je najvažniji element. Rukavice se oblače isključivo na čiste ruke. Nakon korištenja rukavica, ruke se trebaju oprati i osušiti. Onečišćene rukavice ne smiju se koristiti. Za kontinuirano nošenje koristiti zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374)
Zaštita kože i tijela:	Koristiti kemijski otporne rukavice, odjeću i pregaču (gdje postoji opasnosti od prskanja)
Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) s kombiniranim filtrom za organske plinove/pare (vrsta filtera A-P, točka vrenja >65 °C), a navojni priključak zadovoljava normu HRN EN 14387 i HRN EN 143 (točka vrenja >65 °C) U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)

Interventne mjere u slučaju požara loživog ulja, plinskog ulja, ukapljenog naftnog plina i dizelskog goriva su slijedeće:

- interventne mjere u slučaju pojave požara naftnih derivata ili drugih rizičnih objekata u području postrojenja provode se prema posebnom Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija,
- u slučaju pojave manjih, početnih požara provode se mjere internog uzbunjivanja, odnosno preduzbune s gašenjem početnih požara,
- u slučaju većih i velikih požara pokreću se uzbune prvog, odnosno drugog stupnja – poziva se JVP Grada Zagreba, te se bez odlaganja poduzimaju ostale mjere prema Planu zaštite od požara i Planu evakuacije i spašavanju,
- korištenje propisanih zaštitnih osobnih sredstava:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ za loživa ulja sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija, a zaštitna maska kod viših koncentracija.
Zaštita ruku:	Nositi zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3, HRN EN 374-4)
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća i obuća, pregača od nitrilne gume, kemijsko odijelo

Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)
○ za plinsko ulje lako sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:	
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374-1; HRN EN 374-2; HRN EN 374-3)
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća i obuća, pregača od nitrilne gume, kemijsko odijelo
Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)
○ za ukapljeni naftni plin propan – butan smjesa, sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:	
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija
Zaštita ruku:	Koristiti zaštitne rukavice (HRN EN 374-3) od odgovarajućeg materijala (nitril ili nitril butil guma). Kod učestalog kontakta sa opasnom tvari, razina otpornosti na upijanje rukavica mora biti >240 min
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna odjeća (HRN EN ISO 13688, HRN EN 1149- 5, HRN EN 14605 (tip 3 i 4), HRN EN 1073-2, HRN EN ISO 13982-1:2005/A1:2011 TIP 5, HRN EN 13034 TIP 6, HRN EN 14126:2004/AC:2005)
Zaštita dišnih putova:	U slučaju povišene koncentracije plina te smanjenja koncentracije kisika potrebno je koristiti samostojeći aparat za disanje. Kod normalnih uvjeta, potrebno je koristiti masku s odgovarajućim filterom (Filter za zaštitnu masku i polumasku, zaštita od plinova i isparavanja organskih spojeva s točkom vrenja do 65 °C), HRN EN 14387
○ za dizelska goriva sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:	
Zaštita očiju:	Zaštitne naočale ili vizir kod nižih koncentracija (HRN EN 166), a zaštitna maska kod viših koncentracija

Zaštita ruku:	Osobna higijena ruku je najvažniji element. Rukavice se oblače isključivo na čiste ruke. Nakon korištenja rukavica, ruke se trebaju oprati i osušiti. Onečišćene rukavice ne smiju se koristiti. Za kontinuirano nošenje koristiti zaštitne rukavice od postojanog i nepropusnog materijala poput nitrilne gume ili vitona (HRN EN 374).
Zaštita kože i tijela:	Koristiti kemijski otporne rukavice, odjeću i pregaču (gdje postoji opasnost od prskanja)
Zaštita dišnih putova:	Nositi zaštitnu masku za cijelo lice (HRN EN 136/AC) s kombiniranim filtrom za organske plinove/pare (vrsta filtera A-P, točka vrenja >65 °C), a navojni priključak zadovoljava normu HRN EN 14387 i HRN EN 143 (točka vrenja >65 °C)
	U slučaju požara obvezno koristiti samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)

Interventne mjere u slučaju prolijevanja opasnih kemikalija:

U ovisnosti o stupnju ugroženosti i vrsti prosutih materijala (posebno za agresivne i otrovne tvari: kiseline, lužine i sl.) potrebno je, pored prethodno navedenih interventnih mjera, izvršiti i dekontaminaciju i ispiranje zagađenih površina sukladno navodima iz Sigurnosno tehničkog lista koji izdaje proizvođač/distributer kemijskog sredstva, a sastavni je dio evidencije o opasnim tvarima. Ove postupke u TE-TO Zagreb provode radnici koji su upoznati s opasnim svojstvima kemikalija, tj. koji su završili odgovarajući tečaj za rad s opasnim kemikalijama. Pri tome je potrebno koristiti propisana zaštitna osobna sredstva:

- Za amonijev hidroksid sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:

Zaštita očiju i lica:	Zaštitne naočale koje dobro prianjaju uz lice ili vizir protiv prskanja
Zaštita ruku:	Zaštitne rukavice od nitrilne gume debljine stjenke 0,70 mm
Zaštita tijela:	U normalnim uvjetima rada pamučna odjeća i obuća koja obuhvaća cijelo stopalo; U slučaju opasnosti od razljevanja odjeća od vitona, PVC ili Himexa, te obuća od istih materijala
Zaštita dišnog sustava:	Zaštitna maska za cijelo lice sa zelenim filtrom „K“ U slučaju da je koncentracija para amonijaka u zraku po život opasna (konc. kisika niža od 17%), obavezno koristiti samostalni uređaj za disanje sa stlačenim zrakom; U slučaju požara, koristiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak (npr. s otvorenim krugom) (HRN EN 137), te zaštitnu odjeću za zaštitu od topline i vatre (HRN EN 367)

UNUTARNJI PLAN TE-TO ZAGREB

- Za Levoxin 15 - hidrazin hidrat 15% sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:

Zaštita očiju i lica:	Zaštitne naočale koje dobro prianjaju uz lice (HRN EN 166)
Zaštita ruku:	Zaštitne rukavice (HRN EN 374). Materijal za rukavice: PVC (< 1 sat)
Zaštita tijela i nogu:	Zaštitna radna odjeća dugih rukava i nogavica (HRN EN 340); zaštitna obuća koja obuhvaća cijelo stopalo (HRN EN 13832)
Zaštita dišnog sustava:	Zaštitna maska (HRN EN 140) ili polumaska (HRN EN 136) sa zelenim filtrom „K“ (HRN EN 14387) za amonijak i spojeve amonijaka; U slučaju požara, koristiti samostalni uređaj za disanje na stlačeni zrak (npr. s otvorenim krugom) (HRN EN 137), te zaštitnu odjeću za zaštitu od topline i vatre (HRN EN 367)

Interventne mjere u slučaju puknuća plinovoda i ispuštanja prirodnog plina:

- u slučaju naglog pada tlaka u plinovodu potrebno je zatvoriti ventile na cjevovodu u TE-TO Zagreb i propuhati ga sa CO₂
- u slučaju požara ili eksplozija prirodnog plina – provesti mjere sukladno Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija
- korištenje propisanih zaštitnih osobnih sredstava za prirodni plin sukladno Sigurnosno – tehničkom listu:

Zaštita očiju:	Zaštitne naočale (HRN EN 166)
Zaštita ruku:	Plastične ili gumene zaštitne rukavice (HRN EN 420, HRN EN 374-1)
Zaštita kože i tijela:	Zaštitna pamučna odjeća i prikladna obuća poput gumenih čizama (HRN ISO 10335)
Zaštita dišnih putova:	Ukoliko koncentracija kisika u zraku padne ispod 17% nositi samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137)

Mjere za pružanje prve pomoći:

Mjere za pružanje prve pomoći za opasne kemikalije: amonijev hidroksid i Levoxin 15 - hidrazin hidrat 15% dane su u Prilogu J.4.

E.1.3. VANJSKE STRUČNE I OVLAŠTENE TVRTKE

TE-TO Zagreb, u slučaju potrebe sanacije posljedica velikih nesreća ima ugovorni odnos s tvrtkom AEKS d.o.o. koja djeluje po pozivu. Za slučaj potrebe sanacije postoje i druge tvrtke koje su specijalizirane za tu vrstu poslova i mogu biti angažirane.

Naziv tvrtke	AEKS d.o.o.
Adresa	10310 Ivanić-Grad, Omladinska 45
Telefon	01 2881440
Faks	01 2881438
e-mail	info@aeks.hr
Ovlaštenja/dozvole	<ul style="list-style-type: none"> - za gospodarenje opasnim otpadom, neopasnim i komunalnim otpadom - za otklanjanje posljedica nastalih u slučajevima iznenadnog onečišćenja
Oprema	<ul style="list-style-type: none"> - za mehaničko-kemijska čišćenja u industriji (termoelektrane, tankovi, kanalizacijski sustavi), - intervencije u zaštiti voda i okoliša - za gospodarenje otpadom (prijevoz, skladištenje i obrada) - za antikorozivnu zaštitu

F. ORGANIZACIJA OGRANIČAVANJA RIZIKA ZA OSOBE NA MJESTU DOGAĐAJA, UKLJUČUJUĆI I NAČINE UPOZORAVANJA TE RADNJE KOJE BI TREBALO PODUZETI NAKON UPOZORENJA

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu prilikom nastanka nesreće u postrojenju Direktor pogona ima obvezu upozoravanja svih radnika na lokaciji o nastanku nesreće, a po potrebi je dužan provesti evakuaciju i spašavanje istih iz ugroženog prostora i prostora koji su potencijalno ugroženi negativnim razvojem situacije. Svoju obvezu Direktor pogona prenosi na rukovoditelje evakuacijom i spašavanjem koji su zaduženi da istu provedu.

Detaljni postupci i mjere, grafički prikazi i sl. propisani su Planom evakuacije i spašavanja radnika na postrojenju TE-TO Zagreb. Svi zaposlenici imaju pravo i dužnost biti upoznati s Planom evakuacije i spašavanja i postupati sukladno naputcima u istom. Evakuaciju radnika iz građevina i prostora provode rukovoditelji evakuacijom i spašavanjem, a svi radnici se okupljaju na zbornim mjestima gdje se donosi odluka o dalnjim postupcima.

Radnici koji su prema odluci Direktora uključeni u provođenje mjera zaštite i spašavanja na lokaciji obavljaju svoje zadaće sukladno napucima Koordinatora ZNR i ZOP, a pri tome se pridržavaju svih mjera sigurnosti i pravila struke kako bi se smanjio rizik od nastanka ozljeda. Smanjenju rizika od štetnih posljedica na radnike koji sudjeluju u provođenju mjera zaštite i spašavanja doprinosi osposobljavanje i stalno usavršavanje koje je potrebno provoditi sukladno potrebi do one mjere koja će rizik nastanka ozljeda svesti na najmanju mjeru.

G. ORGANIZACIJA RANOG OBAVJEŠĆIVANJA TIJELA ZADUŽENOG ZA PRIMJENU VANJSKOG PLANA, VRSTU INFORMACIJE KOJU POČETNO UPOZORENJE TREBA SADRŽAVATI TE ORGANIZACIJU DOSTAVLJANJA POBLIŽIH INFORMACIJA

Uočavanjem prijetnje ili nastankom nesreće koja po svojoj naravi ili veličini može se razviti u veliku nesreću potrebno je izvršiti obavještavanje Županijskog Centra 112 Zagreb o potrebi aktiviranja Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO Zagreb, operatera HEP-Proizvodnja d.o.o..

Rano upozoravanje Županijskog Centra 112 Zagreb o potrebi aktiviranja Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari za područja postrojenja TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o., osigurava pravovremenu pripremu sustava civilne zaštite Grada Zagreba za djelovanje u nesreći u TE-TO Zagreb i okolnom prostoru izvan područja postrojenja.

Prilikom ranog obavještavanja Županijskog Centra 112 Zagreb obavijest mora sadržavati:

- Osnovne informacije o operateru i području postrojenja:
 - naziv,
 - adresa,
 - ime i prezime i kontakt podaci osobe imenovane za pokretanje postupka.
- Osnovne informacije o događaju koji je u tijeku.
- Procjena širenja nesreće s naznakom na nastalu štetu i moguću štetu.

Tijelo zaduženo za provedbu Vanjskog plana će sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21.) nakon zaprimanja obavijesti od Županijskog Centra 112 Zagreb započeti s primjenom Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o., te poduzeti prve radnje uključivanja u proces zaštite i spašavanja.

Po širenju događaja i dobivanju dodatnih informacija Direktor pogona ili njegovi zamjenici su dužni iste proslijediti Županijskom Centru 112 Zagreb, a po potrebi i tijelu zaduženom za provedbu Vanjskog plana Grada Zagreba za TE-TO Zagreb operatera HEP-Proizvodnja d.o.o.. Pregled odgovornih osoba za provedbu Vanjskog plana na razini Grada Zagreba dan je u Tablica G-1

Tablica G-1: Odgovorne osobe za provedbu Vanjskog plana Grada Zagreba

Funkcija	Kontakt
Gradonačelnik	01/610-1111, 01 /610-0101
Zamjenici Gradonačelnika	01/610-1111, 01 /610-0101
Pročelnik ureda za mjesnu samoupravu, civilnu zaštitu i sigurnost	01/610-0908

H. ORGANIZACIJU OBUČAVANJA OSOBLJA ZA ZADAĆE ZA KOJE SU ZADUŽENI, TE NAČIN KOORDINACIJE AKTIVNOSTI HITNIH SLUŽBI S INTERVENTNIM POSTROJBAMA IZVAN LOKACIJE DOGAĐAJA, KADA SITUACIJA TO ZAHTJEVA

H.1.1. ORGANIZACIJU OBUČAVANJA OSOBLJA ZA ZADAĆE ZA KOJE SU ZADUŽENI

Edukacija i stručno osposobljavanje djelatnika za provođenje i poduzimanje interventnih mjer u slučaju nesreće ili izvanrednog događaja imaju za cilj upoznavanje s određenim postupcima i mjerama preventivne kojima se izbjegavaju nesreće te operativnim postupcima i mjerama kojima se smanjuju i otklanjaju posljedice izvanrednog događaja.

Osposobljavanje provodi TE-TO Zagreb, a mogu se angažirati i vanjske ovlaštene stručne organizacije.

Osposobljavanje se provodi sukladno Programu ospasobljavanja i obučavanja djelatnika.

Program ospasobljavanja djelatnika, između ostalog, treba sadržavati:

- Obučavanje za rad s opasnim tvarima, koje se nalaze u području postrojenja i koriste u tehničkom procesu, te posebno s njihovim opasnim svojstvima.
- upoznavanje s mogućim nesrećama i izvanrednim onečišćenjima te rizičnim postrojenjima i najugroženijim područjima u TE-TO Zagreb.
- upoznavanje s ciljevima provođenja mjera zaštite i posljedicama njihovog eventualnog neprovodjenja.
- upoznavanje s preventivnim mjerama zaštite.
- upoznavanje s načinom korištenja opreme namijenjene za preventivnu zaštitu i interventne slučajeve pri otklanjanju onečišćenja.
- upoznavanje s načinom obavlještavanja u slučaju nesreće ili izvanrednog događaja.
- upoznavanje s interventnim mjerama i načinom njihova provođenja.
- upoznavanje s načinom i organizacijom moguće evakuacije.
- upoznavanje s postupkom procjene zdravstvene ugroženosti ljudi i pružanjem prve pomoći.

Provjeru ospasobljenosti provodi organizacija, koja je i provela ospasobljavanje djelatnika. Provjera ospasobljenosti iz praktičnog dijela obuke provodi se putem praktičnih vježbi na kraju ospasobljavanja djelatnika.

Obnova znanja i provjera praktične ospasobljenosti djelatnika mora se organizirati najmanje jednom godišnje, putem praktičnih vježbi u TE-TO Zagreb.

H.1.2. NAČIN KOORDINACIJE AKTIVNOSTI HITNIH SLUŽBI S INTERVENTNIM POSTROJBAMA IZVAN LOKACIJE DOGAĐAJA

Prilikom obavljanja intervencija unutar područja postrojenja TE-TO Zagreb koordinaciju aktivnosti hitnih službi s interventnim postrojbama izvan lokacije obavlja Direktor pogona, a u njegovoj odsutnosti njegove zamjene (Inženjer u službi za proizvodnju i/ili Voditelj službe pripreme i održavanja).

Isti moraju biti upoznati sa cjelokupnom situacijom unutar područja postrojenja TE-TO Zagreb kako bi mogli donositi pravovaljane i pravovremene odluke o djelovanju kod provođenja interventnih mjera. Hitne službe koje se uključuju u intervenciju unutar područja postrojenja TE-TO Zagreb dužne su sudjelovati u razradi provođenja intervencija s odgovornim osobama. Odgovorne osobe na terenu dužne su redovito izvještavati Direktora pogona ili njegove zamjene o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja, zahtjevima za dodatnim snagama zaštite i spašavanja, trenutnoj situaciji i drugim informacijama.

I. NAČIN KOORDINACIJE I NAČIN ORGANIZACIJE PRUŽANJA POMOĆI RADI UBLAŽAVANJA POSLJEDICA IZVAN MJESTA DOGAĐAJA

Kod nastanka velike nesreće neminovno bi došlo do prelaska granica područja postrojenja TE-TO Zagreb i zahvaćanja susjednih prostora. Susjedni prostori oko područja postrojenja su dijelom naseljeni, a u neposrednoj blizini se nalaze i objekti drugih pravnih osoba koji mogu biti ugroženi štetnim djelovanjem opasnih tvari.

Postrojenje Zagreb posjeduje vlastite snage zaštite i spašavanja koje će biti uključene u sprječavanje nastanka, širenja i ublažavanja štetnih posljedica nesreće unutar područja postrojenja:

- Tim za provođenje interventnih mjera, čiji je sastav naveden u Prilogu J.3
- Vatrogasna postrojba s 4 profesionalna vatrogasca i 12 radnika stručno osposobljena za dobrovoljnog vatrogasca (1 profesionalni i 3 dobrovoljna vatrogasca po smjeni)
- Za pružanje prve pomoći ozljeđenima osposobljeno je 13 radnika
- Svi radnici postrojenja osposobljeni su za preventivno gašenje požara

Sredstva zaštite i spašavanja su navedena u poglavlju E.1.1 Interventne mjere za ograničavanje posljedica nesreće, potpoglavlje Oprema za provedbu interventnih mjera.

Ako bi se posljedice proširile izvan područja postrojenja, vlastite snage i sredstva zaštite i spašavanja s postrojenja bit će korištene u sprječavanju širenja nesreće sukladno zahtjevima Grada Zagreba.

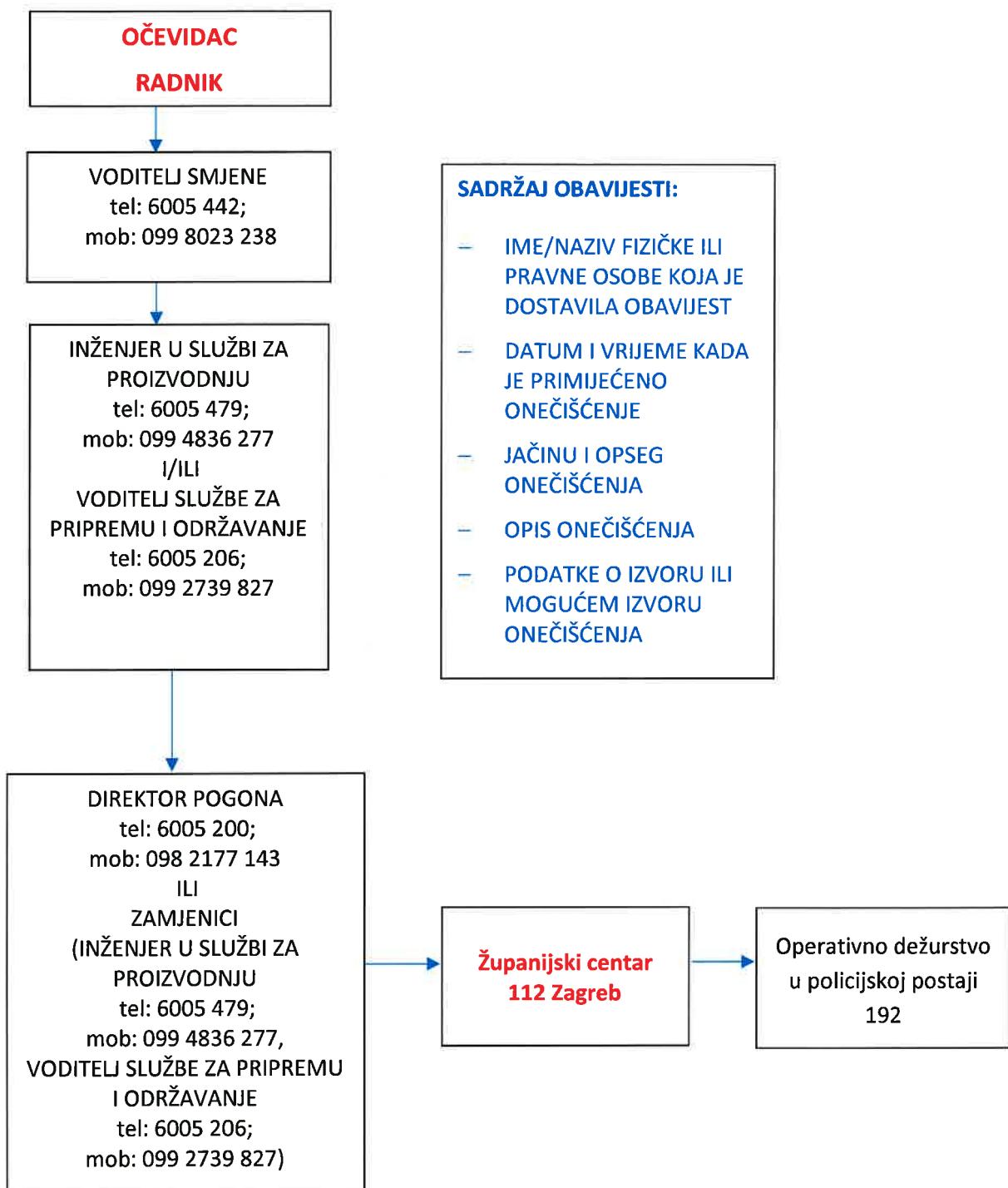
Na zahtjev nadležnih tijela o angažmanu snaga Direktor pogona donosi odluku sukladno svojim zakonskim obvezama i potrebama za snagama u postrojenju TE-TO Zagreb.

J. PRILOZI

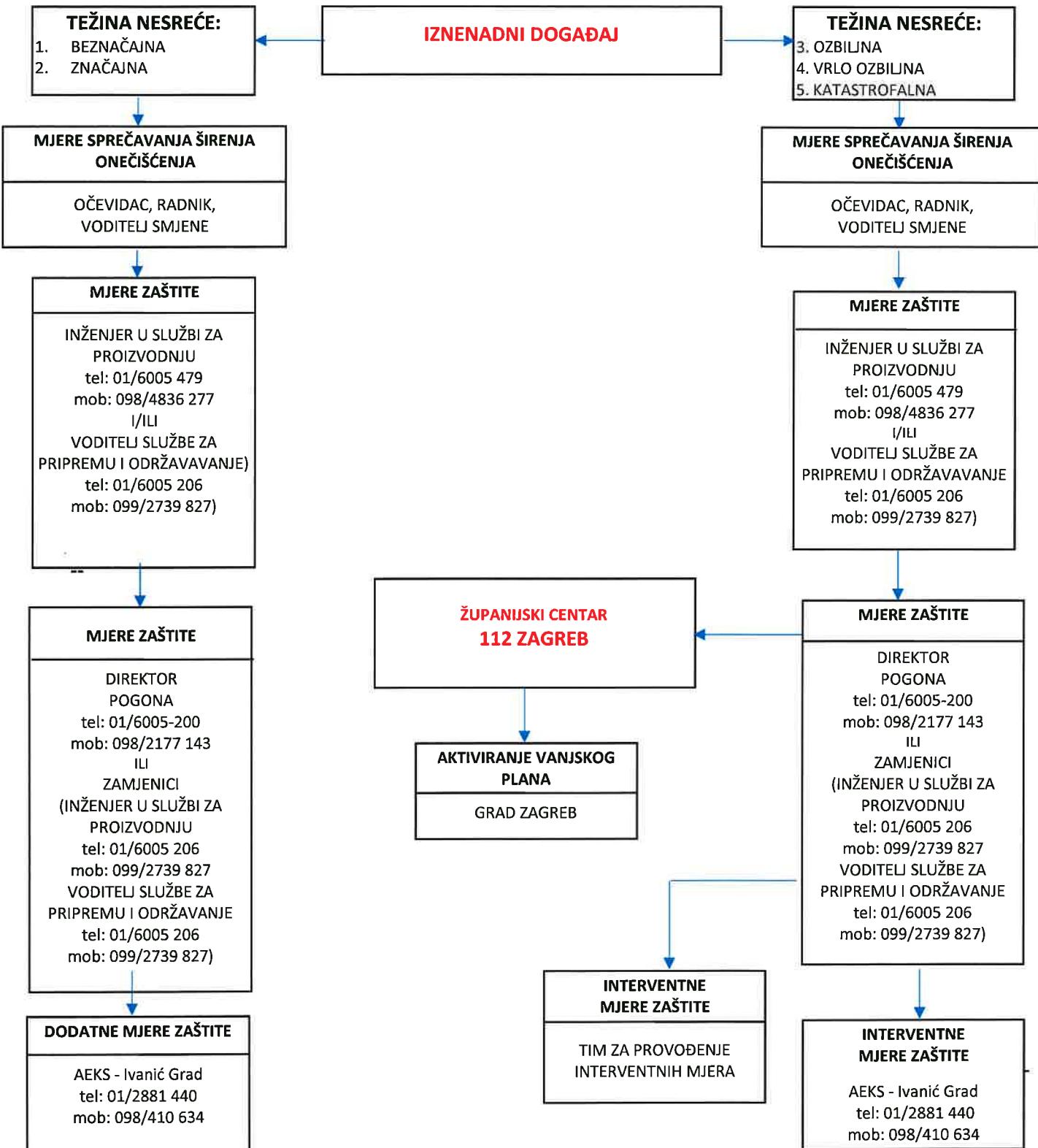
Popis priloga:

- PRILOG J.1. PRILOG 1: SHEMA OBAVJEŠĆIVANJA U SLUČAJU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB
- PRILOG J.2 PRILOG 2: SHEMA ORGANIZACIJE PROVOĐENJA INTERVENTNIH MJERA U SLUČAJU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB
- PRILOG J.3 PRILOG 3: SASTAV TIMA ZA PROVOĐENJE INTERVENTNIH MJERA U SLUČAJU NESREĆE U POSTROJENJU
- PRILOG 4: UPUTE ZA SIGURAN RAD - AMONIJEV HIDROKSID I LEVOXIN 15
- PRILOG 5: SHEMA POGONA TE-TO ZAGREB

J.1. PRILOG 1: SHEMA OBAVJEŠĆIVANJA U SLUČAJU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB



J.2. PRILOG 2: SHEMA ORGANIZACIJE PROVOĐENJA INTERVENTNIH MJERA U SLUČAJU VELIKE NESREĆE ILI IZNENADNOG DOGAĐAJA U TE-TO ZAGREB



J.3. PRILOG 3: SASTAV TIMA ZA PROVOĐENJE INTERVENTNIH MJERA U SLUČAJU NESREĆE U POSTROJENJU

Redni broj	Funkcija/zaduženje	Radno mjesto	Ime i prezime	Interni telefon
1.	Voditelj ekipe	Inženjer u Službi za proizvodnju	Matija Martinjak	6005 479 099/4836 277
2.	Zamjenik voditelja ekipe	Koordinator ZNR i ZOP	Vlado Tomić	6005 458 098 9824 897
3.	Član	Koordinator zaštite okoliša	Anamarija Sinovčić-Merkaš	6005 224 099 80 23 181
4.	Član	Voditelj smjene	Damir Malenica Vlado Kešćec Mario Krajačić Elvis Sudar Vlado Domladovac	6005 302 6005 442
5.	Član	Blokovođa Bloka C	Ivan Špoljarić Željko Frančić Ivica Vrban Janez Borovnik	6005 311 6005 444 6005 161
6.	Član	Blokovođa Bloka K i L	Vlado Kovač Vladimir Gelo Esad Redža Josip Špoljar Tomislav Vogrinc	6005 467
7.	Član	Vatrogasac – čuvar	Domagoj Frtalić Antonio Varga Milivoj Huzjak Klenović Danijel Špelić Mirko Maričić	6005 193
8.	Član	Dežurni strojopravnik	Goran Dimić Marinko Fudurić Damir Kušek Gabriel Ceboci Mario Drenški Nenad Jakopović Zlatko Jurec Ljudevit Kos	6005 354 6005 454 6005 443
9.	Član	Tehničar - kemijski	Jelena Matas	6005 146
10.	Član	Voditelj odjela za kemijsku teh.	Ines Šimunović Kosić	6005 455
11.	Član	Pogonski kemičar	Kristo Rodić Nikola Tavra Rok Jurinić Danijel Dumbović Krunoslav Beranek	6005 179 6005 188

J.4. PRILOG 4: UPUTE ZA SIGURAN RAD - AMONIJEV HIDROKSID I LEVOXIN 15

UPUTA ZA SIGURAN RAD AMONIJEV HIDROKSID

Identifikacija proizvoda:	Amonijev hidroksid, OTOPINA AMONIJAKA 24,5 %	
Piktogrami opasnosti:	  	
Oznaka opasnosti:	Opasnost	
Oznake upozorenja:	<p>H314: uzrokuje teške opekotine kože i ozljeđe oka H335: može nadražiti dini sustav H400: vrlo otrovno za vodeni okoliš</p>	
Oznake obavijesti:	<p>P260 Ne uključiti u maglu/pare/aerosol. P271 Rabiti samo na otvorenom ili u dobro prozračenom prostoru. P273 Izbjegavati ispuštanje u okoliš. P280 Nositi zaštitne rukavice/zaštitni odjelet/zaštitu za oči/zaštitu za lice. P301+P330+P331 AKO SE PROČUJA/I ISPRATI USA. NE ISRAZVADITI POVERAĆANJE. P303+P346+P353 U SLUČAJU DODIRSA S KOŽOM (ili koseom): odmah skinuti su u zagađenom odjeću. Isprat kažu vodom [ili tuširanjem]. P304+P340 AKO SE UPRIŠE: prenijestiti osobu na sježiž trak i postaviti ju u policija koji održava disanje. P305+P351+P338 U SLUČAJU DODIRSA S OČIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukoloniti kontaktne leće ako ih nosite iako se one lako uklanjuju. Nastaviti ispirati.</p> <p>P310 Odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/lječničnika. P403+P235 SKLADIŠTITI NA DOBRO PROZRAČENOM MJESTU. Čuvati u dobro zatvorenom spremniku. P405 SKLADIŠTITI POD DŽUBĀĆEM.</p> <p>P501 Odložiti sadržaj/spremnik u skladu s nacionalnim propisima.</p>	
MJERE ZA SUZBUJANJE POŽARA	<p>Tvar je negoriva, odabratiti protupožarne mјere ovisno o uvjetima okruženja.</p> <p>Neprikladna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> Direktan voden mlaz- prskanje. <p>Opatni produkti gorenja:</p> <p>Savjeti za rasitelje požara</p> <ul style="list-style-type: none"> • u slučaju vatre u okruženju: hladiti obilježje spremnike mlazom vode. • zadřavati pare vodenim mlazom, ostati na strani suprotnoj od smjera vjetra; • ne dozvoliti da tekućina koja otječe dospije u kanalizacijski sustav. <p>Posebna zaštitna oprema za gospitelje: samostalni uređaji za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (HRN EN 137). Odjeća za vatrogase u skladu europskog standardu HRN EN 469 definira svojstva zaštitne odjeće za gašenje požara.</p>	
OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA	  	
Zaštitna ocijeni i lica:	<p>Zaštitne naočale koje dobro prijenosu uzice ili vizir protiv prskanja. Ako nastanu pare ili aerosoli koji mogu naštetiti očima, konstitiš punu masku (HRN EN 136)</p>	
Zaštitna rukavice:	<p>Konstitiš rukavice od nitritne gume debljine stjenke 0,70 mm</p>	
Zaštitna tijela:	<p>U normalnim uvjetima radna pamučna odjeća i obuća koja obuhvaća cijelo stopalo. U slučaju opasnosti od razljevanja odjeća od vitona, PVC ili Hlinjeka, te obuća od istih materijala</p>	
Zaštitne naprave za disanje - maska za cijelo lice (HRN EN 132), filter za plam (HRN EN 1437), orzana boje zelena.	<p>U slučaju opasnosti obvezno je nošenje opreme za zaštitu dišnih putova. Uzeti u obzir maksimalno moguce vrijeme nošenja zaštitne opreme zauzimanje, konstitiš samostalni uređaji za disanje sa zatvorenim krugom (HRN EN 145) za koncentracije kisika ispod 17% volumena ili u okolnostima koje nisu potpuno jasne.</p>	
MJERE PRVE POMOĆI	<p>Skloniti ozlijedenu osobu od daljnog izlaganja. Obavezno pozvati liječnika na mjesto i ne rečete.</p> <p>Opće napomene:</p> <p>Nakon udisanja:</p> <p>Ako je ozlijedena osoba bez svjesti, ali diše, polegnuti ju u stabilan položaj na bok. Ako je ozlijedena osoba prestala disati, pružiti umjetno disanje usta-nos ili, ako to nije moguće, usta na usta.</p> <p>U slučaju srčanog zastopa (izostanak otjecaja srca ili pulsa) odmah započeti reanimaciju (umjetno dijanje i imasča srca).</p> <p>Zaštita vitalnih funkcija (otokucaji srca i disanje bez pomoci) ima prednost pred svim drugim aktivnostima.</p> <p>Skloniti kontaminiranu odjeću, pazeci da istovremeno zaštiti sebe i ispirati zahvaćena područja kreće 10 minuta tekućom vodom, potražiti liječničku pomoć.</p> <p>Odmah isplijati ozlijedeno oko tekućom vodom sa široko otvorenim kapicima 10 minuta štiteći istovremeno nosozlijed ili ukloniti alkalinu otpinu što je prije moguće. Brzo ispiranje može spriječiti obilježje oštećenje oka.</p> <p>Odmah prevesti ozlijedenu osobu oftalmologu ili u bolnicu. Nastaviti ispirati tijekom transporta.</p> <p>Polegnuti ozlijedenu osobu i zaštititi ju od hipotermije.</p> <p>Ako ozlijedena osoba ostane pri svjetlosti, dati da polako popije čašu vode; provesti ostale mjere kao nakon udisanja.</p>	
Nakon dodira s kožom:	<p>Nakon dodira s očima:</p>	
Nakon dodira s očima:	<p>Nakon dodira s očima:</p>	
Nakon gutanja:	<p>Nakon gutanja:</p>	
Osobna zaštita osobe koja prima novi ostrom:	<p>Osobna zaštita osobe koja prima novi ostrom:</p>	

U SLUČAUJU NEZGODE OBAVIJEŠTITIV VODITELJA SMJENE (tel. 6005 442 / 19442)

HEP Proizvodnja d.o.o. - TE - TO ZAGREB

Izvor: HZTA klase: 050-03-01/19-10/1

Izvor: HZTA klase: 050-03-01/19-10/1

UPUTA ZA SIGURAN RAD LEVOXIN 15

Identifikacija proizvoda:	LEVOXIN 15, HIDRAZIN HIDRAT 15 %		
Piktogrami opasnosti:			
Oznaka opasnosti:	OPASNOST H226 zapaljiva tekućina i para H350 može uzrokovati rak H331 otrovno ako se udiše H311 otrovno u dodiru s kožom H301 otrovno ako se proguta H314 uzrokuje teške opekline kože i ozljede oka H317 može izazvati alergijsku reakciju na koži H410 vrlo otrovno za vodeni okoliš, s dugotrajnim učincima P271 rabiti samo na otvorenom ili u dobro prozračenom prostoru. P260 Ne udabiti prasištu/dim/plin/maglu/pare/aerosol. P233 čuvati u dobro zatvorenom spremniku P270 pri radu s proizvodom, ne jesti piti niti pušti P309+P311 U SLUČAJU IZLOŽENOSTI ili zdravstvenih tegoba: nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA ili liječnika. P501 Odrožiti sadržaj/spremnik u skladu s propisima		
Oznake upozorenja:	OPOZORENJE NE UPOZORENJE		
Oznake obavijesti:	MERE ZA SUZBUJANJE POŽARA Sredstva za gašenje Priladna sredstva: Neprikladna sredstva: Posebne opasnosti koje praklaze iz tvvari ili smjese: U požaru mogu nastati dušikovi oksidi. Ako je moguće ukoniti spremnike sa kemikalijom iz zone požara, ako ne, hladiti spremnike vodenom maglom. Izbjegavati direktni kontakt s kemikalijom; koristiti prikladna zaštita sredstva. U slučaju velikog požara u zatvorenom prostoru: samostalni uređaj za disanje s sitičenim zrakom doziran pličnim automatom i komplet za zaštitu tijela od isijavanja. Savjeti za gasitelje požara Dodatačne informacije: Spriječiti da prolijevanje i voda korisitana za gašenje onečiste vodotokove ograđivanjem adsorbirajućim nezapaljivim materijalom i prekrivanjem odvoda.		
OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA			
Zaštitna očiju i lica:	Zaštitne naočale koje dobro pričinjavaju uz lice ili vizir protiv prskanja, ukoliko se već ne koristi zaštitna maska za zaštitu dišnog sustava.		
Zaštitna ruku:	Koristiti rukavice od latkusa deblijine stjenke 0,40 mm		
Zaštitna tijela i kože:	U normalnim uvjetima rada pamučna odjeća i obuća koja obuhvaća cijelo stopalo. U slučaju opasnosti od razjevanja odjeća od vitona, PVC ili Hlmeva, te obuća od istih materijala		
Zaštitni dišni sustav:	Ako postoji opasnost od udisanja para/aerosola, koristiti zaštitnu masku za cijelo lice s filterom K.		
Posebne higijenske mјere i mјene opreza:	Redovito održavati propisanu higijenu zbog rada s opasnim tvarima. Skidati kontaminiranu odjeću i obuću. Redovito pregledavati i održavati opremu i uređaje s tekućom vodom. Prilikom rukovanja ovim proizvodom zabranjeno je pušenje, te uzimanje jela i pića. Nakon svakog prekida rada obavezno oprati ruke.		
MJERE PRVE POMOĆI	Opće napomene: Prijevoz i pohrana: Odmah ukloniti onečišćujući odjeću. U slučaju opasnosti od nesigurne smještaji i prijevoz u stabilnom bočnom položaju. Pomagači moraju paziti sami na sebe. Nakon udisanja: Osobu izvesti na svijež zrak, staviti u poluležeći položaj i sminjivati simptomima prohlaze, osobu prehakuti u bolnicu u bocnom položaju uz održavanje probnodnosti dišnih putova. Nakon dodira s kožom: Svuci odjeću i obuću, mjesto dodira temeljito ispirati vodom barem 60 min.; ako se simptomi ne povlače, nastaviti sa ispiranjem; zatražiti savjet liječnika Nakon dodira s očima: Čistim prstima rasifrati kapke, usmjeriti mlaz vode u oko (ne prejaki mlaz i ne sunči vruću vodu) i pri tom kružiti očima da voda dospije u sve dijelove oka barem 20-30 min., ako se simptomi ne povlače, nastaviti sa ispiranjem; hitno po tražiti pomoć okulista. Nakon gutanja: Ne izazivati povraćanje. Isprati usta vodom i ispljunuti; popiti časvu vode; (200-300 ml); osobu staviti u poluležeći položaj i uz stalno sminjivanje hitno prebaciti u bolnicu; ako osoba povraća, postojji opasnost od aspiracije i pluća, držati zračne puteve slobodnim Napomena za osobu koja pruža prvu pomaku/liječnika: Izbjegavati neposredan kontakt s kemikalijom, ne udasat pare/aerosole; koristiti zaštitnu opremu		

U SLUČAJU NEZGODE OBAVIJEŠТИ VODITELJA SMJENE (tel. 6005 442 / 19442)

Izvor: HZTA klasa: 050-03-01/14-1908

HEP Proizvodnja d.o.o. - Pogon TE - TO ZAGREB

J.5. PRILOG 5: SHEMA POGONA TE-TO ZAGREB

